

Sestra pamětnice

Zadaným tématem seminární práce je profesní život sestry.

Metodikou je strukturovaný rozhovor a kritériem pro rozhovor je sestra starší 60 let.

Vypracovala Petra Pizúrová.

Ve škole jsme dostali za úkol vyhledat a oslovit zdravotní sestru v důchodovém věku, vytvořit a položit jí otázky, kterými bychom postupně zmapovali její profesní život. A měli možnost dozvědět se, jaké to bylo dřív a co se za tu dobu změnilo.

Postupovala jsem dle instrukcí, vyhledala zdravotní sestru ve věku 61 let, která pracuje na Klinice psychiatrie ve Fakultní nemocnici v Olomouci. Vypracovala jsem otázky, které jsem paní XX předložila dopředu, aby si mohla promyslet své odpovědi a zavzpomínat. Když jsme se sešli, procházeli jsme postupně jednotlivé otázky a já si zaznamenávala její podrobné a někdy méně podrobné odpovědi.

1. „Chtěla jste být vždy zdravotní sestrou?“
 - „Ano, vždy jsem chtěla pracovat ve zdravotnictví a být zdravotní sestrou.“
2. „Proč jste se rozhodla dělat zdravotní sestru?“
 - „Nevím. Myslím si, že mě k tomuto rozhodnutí vedly moje zkušenosti z dětství. Ve svých třech a šesti letech jsem byla hospitalizovaná v nemocnici. Já sama si z toho moc nepamatuji, ale z vyprávění mých rodičů se traduje, že když přišli na návštěvu, tak jsem se jim nemohla věnovat. Nechtěla jsem s nimi být a říkala jsem jim, že nemám čas, že musím pomáhat sestřičce roznášet svačiny a léky. Od 1. třídy základní školy jsem navštěvovala zdravotnický kroužek (Mladý zdravotník 1. stupně a Mladý zdravotník 2. stupně). Účastnila jsem se zdravotnických soutěží a moc mě to bavilo. Když jsem končila základní školu, rozhodla jsem se hlásit na Střední zdravotnickou školu v Olomouci. Avšak rodiče s tím moc nesouhlasili. Nechtěli, aby jejich dcera „utírala starým lidem zadky“. Přesto jsem prosadila svou tím, že vyhovím přání rodičů a druhou školu zvolím dle jejich přání – Ekonom obchodního provozu. Přesto, že s tím rodiče nesouhlasili, vyhověli mému přání a přihlášku na Střední zdravotnickou školu mi podepsali. Zajistili i to, abych se mohla hlásit na tuto školu do Olomouce, přestože spádově jsme spadali pod Hranice na Moravě a já se ve svých 15 letech přestěhovala k prarodičům do Olomouce, abych se na tuto školu mohla hlásit.“
3. „Kde jste nakonec studovala?“
 - „Přijímačky jsem zvládla a začala jsem studovat Střední zdravotnickou školu v Olomouci, kterou jsem po čtyřech letech ukončila maturitní zkouškou.“
4. „Jak vypadalo Vaše studium? Vnímáte nějakou změnu v tom, jak se studuje nyní a jak dřív?“
 - „Určitě ano. Dříve po absolvování čtyřleté Střední zdravotnické školy jsem měla ukončené odborné vzdělání a mohla jsem pracovat, na kterémkoliv oddělení v nemocnici. Praxe za dob mých studií byla prováděna na oddělení všech klinik nemocnice. Studenti byli aktivně zapojeni do péče o pacienty. Později během mé práce jsem se v nemocnici potkávala se studenty a bývalými

pedagogy. Jejich praxe vypadala jinak. Skupina studentek vždy zadané téma probrala teoreticky, a pokud se daný výkon zrovna neprováděl, odešly. Ještě později se vstupem do Evropské unie se vzdělávání ve zdravotnictví změnilo a studentky po čtyřech letech sice ukončují studium maturitní zkouškou, nicméně jim legislativa neumožňuje pracovat bez dozoru. Po čtyřech letech a maturitní zkoušce jsou z nich zdravotničtí asistenti. Vzhledem k tomu, že si vládní představitelé opět uvědomili, že je něco špatně a byl nedostatek zdravotnického personálu, změnili zdravotnické asistenty na praktické sestry. Přesto, ale pokud chce někdo být v dnešní době všeobecnou sestrou v plném rozsahu kompetencí, musí vystudovat Vyšší odbornou školu nebo Vysokou školu. Dále pokud se chce věnovat určitému oboru, musí v tomto oboru vystudovat dva roky navazujícího magisterského studia nebo dva až dva a půl roku specializačního studia.“

5. „Jaký obor Vás bavil?“
 - „Dřív se nastupovalo na chirurgii nebo na internu a po absolvování jednoho roku nástupní praxe (dnes adaptační proces) mohl jít člověk na obor, který chtěl, pokud tam bylo místo. Mě osobně bavila chirurgie a intenzivní péče. Po poslední mateřské dovolené jsem z rodinných důvodů zakotvila na psychiatrii, kde jsem si k tomuto oboru vypracovala také pozitivní vztah a jsem tam přes 20 let a v letošním roce budu odcházet do starobního důchodu.“
6. „Na jakých pracovištích jste pracovala, kde pracujete nyní?“
 - „Souvislou praxi jsem vykonala na interně. Po maturitě jsem nastoupila na chirurgii, kde jsem pracovala na operačním oddělení, pooperačním oddělení a plastické chirurgii. Později jsem odešla na mateřskou a po ní jsem nastoupila na Ortopedickou kliniku, kde jsem z počátku pracovala na oddělení a po několika měsících jsem nastoupila na jednotku intenzivní péče. Potom jsem odešla na druhou mateřskou dovolenou a z té jsem nastoupila na Klinikou psychiatrie do sexuologické ambulance. Později jsem pracovala ve všech ambulancích Kliniky psychiatrie – dětské, sexuologické, všeobecné a ambulance pro alkoholismus a toxomani. Poté jsem přešla jako staniční sestra na psychoterapeutické oddělení a skončila jsem jako vrchní sestra Kliniky psychiatrie.“
7. „Měla jste někdy syndrom vyhoření?“
 - „Ne. Měla jsem to štěstí, že v rámci jednotlivých klinik jsem pracovala vždy po nějakou dobu na různých úsecích. Tím pádem nebyla má práce jednotvárná a střídáním pracovišť nevedlo k vyhoření. Právě naopak se člověk naučil vždy něco nového.“
8. „Rozhodla byste se teď dělat něco jiného než zdravotní sestru?“
 - „Ne, nechtěla bych být ničím jiným. Měli jsme to jednodušší a byli jsme lépe připraveni na praxi než dnešní studenti, kteří přicházejí dnes z bakalářského studia. Nemusí mít Střední zdravotnickou školu a je na nich znát nedostatek praxe. Můžu říct, že mají podstatně více teoretických informací, než jsme měli my, ale zdá se mi, že v mnoha případech se upozaduje základní ošetrovatelská péče o pacienta. Je spousta praktických věcí, které pro nás byli samozřejmostí, a dnešním sestřičkám se samozřejmost vytratila.“

9. „Jaká byla komunikace s lékařem postupně po dobu Vaší praxe? Nastala časem nějaká změna?“
- „Nastala velká změna. Když jsem nastupovala, tak lékař byl autorita. Sestra plnila ordinace lékaře, nediskutovala o nich, a pokud se jí něco nezdálo v ordinaci, tak slušnou formou se ho zeptala, jestli to, co naordinoval, tak opravdu myslel nebo jestli se nemohl upsat. V dnešní době si všichni navzájem tykají a baví se na kamarádské úrovni, což možná zpříjemní atmosféru na pracovišti, ale jak se pak chce po někom práce...? Pozoruji, že nikdo nechce převzít zodpovědnost za své rozhodnutí a sestry mají tendenci nad vším polemizovat a o všem diskutovat. Na jednu stranu chce společnost vzdělané sestry, ale kompetence a odpovědnost ponechat na lékaři. Mám zkušenosti, že sestry jsou ve většině případů spokojeny a rády, že se mohou za někoho schovat.“
10. „Jak se měnila uniforma? Jaká se Vám líbila nejvíce?“
- „Nastupovala jsem, když byly modré šaty, bílá zástěra, čepček, bílý límeček a kotníkové šněrovací boty. Potom se látkový čepec změnil na voskovaný, což mělo výhodu, že se to nemuselo škrobit. Na jednotce intenzivní péče jsem měla zelené operační šaty a bílou zástěru. Následně se přestal nosit čepec. A přechodem na psychiatrii se nosily haleny a kalhoty a nyní máme k dispozici směnné prádlo – bílé kalhoty, bílé haleny s modrým lemem nebo bílé šaty také s modrým lemem. Nejvíce se mi líbily šaty se zástěrou, vypadaly jsme jako ženy a teď v tom vypadáme jako v pytlích nebo máme kalhoty a tím pádem se ženskost vypařila.“

Na závěr této seminární práce bych chtěla říct, že to bylo poučné a dozvěděla jsem plno zajímavých informací. Byly mi i zapůjčeny různé odznaky a dokumenty, které jsou vyfotografovány v následné prezentaci.